

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/196/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202412
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Daniela Ilavského v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Palko, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie č. 13, o 687,42 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 7. októbra 2014 č. k. 5C/92/2014-65 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobkyne (ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplataenia majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 562,42 eur), pričom žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní vedenom týmto súdom pod sp. zn. 23Er/1237/2010 s následným vyvodzovaním zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup) odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. a/ a d/, a ods. 2, § 4 ods.1 písm. a/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 17, § 18 a § 19 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“), § 9 ods. 2 a § 19 ods. 1 zodpovednostného zákona v aktuálnom znení; § 41 ods. 2 písm. d/ a § 44 2 E. p. (Exekučného poriadku č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.5.2011); § 119 a § 120 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne potom dôvodil o. i. tým, že vo vyššie označenom konaní galantského okresného súdu nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, ak tam bol zistený rozpor exekučného titulu (predstavovaného rozhodcovským rozsudkom) so zákonom, preto došlo aj k zamietnutiu žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následnému zastaveniu exekučného konania a v takomto prípade nemalo význam, že rozhodnutie bolo vydané až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti, pokiaľ E. p. ustanovil lehotu len pre prípad nezistenia rozporu titulu so zákonom a udelenia poverenia (o aký tu nešlo) a navyše v prípade exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) táto lehota neplatila ani pre vydanie poverenia. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu, preto nemôže byť splnená podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a žalobe tak nešlo vyhovieť ani z tohto dôvodu, argumentoval tiež okresný súd, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne úspechom žalovanej, ktorá si náhradu trov neuplatnila a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku podala v celom rozsahu včas odvolanie iba žalobkyňa a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty, pričom súdu neprislúcha ani polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa takejto judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, avšak dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania vec ako celok (pretože od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo o prejednanie /aj/ veci samej, popri tom však nie o prípad, v ktorom by bolo nutným prejednanie veci na pojednávaní odvolacieho súdu, nakoľko tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa prejednal vec na pojednávaní, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a potrebu pojednávania si nevynucoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny (keď súd prvého stupňa v miere postačujúcej pre rozhodnutie zistil skutkový stav a vec predovšetkým správne posúdil po právnej stránke).

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých okresným súdom dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo (opäť s už vyššie spomenutou výnimkou) i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Časť námietok, urobených súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohla obstáť pre ich absolútnu nepatričnosť a na ďalšiu časť z nich nešlo dosť dobre reagovať pre ich len najvšeobecnejšie možné uplatnenie, pri ktorom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovať'), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť ich vzťahnutia aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, žeby súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní či tomuto predchádzajúcom postupe naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie.

Nech aj v tejto konkrétnej veci neplatil úplne záver o nenáležitosti námietky týkajúcej sa použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, keďže tu súd prvého stupňa (na rozdiel od množstva iných tunajších odvolacím súdom skôr prejednaných druhovo totožných vecí za účasti tých istých účastníčok) takéto znenie zákona citoval, rovnako ako aj znenie pred jeho novelizáciou

a súhlasiť bolo treba so žalobkyňou, že tak (pre skorší nástup zhládanej tzv. škodovej udalosti) urobiť nemal, toto z dôvodov uvedených neskôr (odvolacím súdom považovaných za nosné) na správnosť konečnej úvahy o nedôvodnosti žaloby nemalo žiaden vplyv.

Pokiaľ šlo o ostatné výhrady, namietané úvahy o nevysvetlení názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, neboli v prejednávanej veci relevantnými (ako bude uvedené i neskôr) a to isté platilo aj v prípade námietky neoboznáním sa so znaleckým posudkom, resp. nevykonania takéhoto dôkazu (ktoré môže byť namieste až vtedy, ak nemožno mať pochybnosti o existencii žalobou uplatneného práva, pričom akceptovanie opačného názoru by malo za následok nehospodárne postupy súdov a neúmerné predražovanie súdnych konaní, v ktorých by vykonané dôkazy nemohli na jednoznačnom výsledku konania nič zmeniť).

Podľa čl. I § 44 ods. 2 E. p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 144/2010 Z. z. a všetkých po ňom nasledujúcich novelizácií E. p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z práve odcitovaného ustanovenia musí byť každému celkom zjavné práve to, čo správne vyvodil aj súd prvého stupňa a síce, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyňa z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Takýto odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojiť ani žiadnym opravným prostriedkom) je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslúžiť (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod, pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol a to, či tak urobil s vedomím možných obštrukcií pri získavaní exekučným súdom požadovaných listín, alebo bez takéhoto vedomia, bolo bez právneho významu). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúladi) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie velí s udelením poverenia neotáľať a zákonom ustanovená lehota je tu práve za takýmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadosť o poverenie „uponáhľať“. Zaiste by sa síce dalo namietat, že ak súd lehotu na udelenie poverenia nedodrží, ostane mu v záujme predídania prípadnej dôvodnej sťažnosti na prietahy a ďalším na to nadväzujúcim nárokom už len druhá zákonom predpokladaná možnosť (rozhodnúť zamietnutím žiadosti o poverenie), v tomto smere však rozhodujúcim môže byť len to, či tzv. exekučný spis súdu v čase plynutia lehoty na udelenie poverenia obsahoval podklady pre pozitívne aj negatívne vybavenie žiadosti, akým spôsobom exekučný súd so žiadosťou naložil a či výsledok jeho postupu bol neskôr účinne spochybnený.

Aj v prejednávanej veci tak muselo byť rozhodujúcim iba to, že v exekučnom konaní Okresného súdu Galanta jeho sp. zn. 23Er/1237/2010 exekučný súd prvého stupňa na žiadosť súdneho exekútora o poverenie, došlú mu 24. novembra 2010 síce zareagoval až uznesením z 20. júna 2011, ktorým žiadosť exekútora o udelenie poverenia zamietol, takéto rozhodnutie však pre nedostatok odvolania oprávnenej

(totožnej so žalobkyňou z prejednávanej veci) a teda i zjavné jej uspokojenie sa s poskytnutými dôvodmi nemožnosti vykonania rozhodcovského rozsudku nadobudlo právoplatnosť a nasledované bolo zastavením exekučného konania taktiež právoplatným uznesením Okresného súdu Galanta.

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie, resp. presnejšie neexistencie prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaobranie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť.

Odvolačný súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania, odôvodneného po právnej stránke ust. § 142 ods.1 O. s. p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. nepriznaním náhrady žalovanej, rozhodujúcim tu totiž bol výsledok konania vo veci samej, kde žalobkyňa neuspela a úspešná bola naopak žalovaná (v časti o poplatkovej povinnosti šlo o vzťah žalobkyne a štátu), žalovaná však nepodala návrh na priznanie jej náhrady trov (nutná procesná podmienka podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a ak sa ani zo spisu vznik žiadnych trov konania tejto účastníčky v odvolacom konaní nepodával, rozhodnúť šlo aj tu iba nepriznaním náhrady.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.